

ASHTAVAKRA GITA CHAPTER 2

janaka uvācha □

ahō nirañjanaḥ śāntō bōdhō'ham prakṛtēḥ paraḥ □
ētāvantamaḥam kālam mōhēnaiva viḍambitaḥ □ 2-1□

yathā prakāśayāmyēkō dēhamēnaḥ tathā jagat □
atō mama jagatsarvamathavā na cha kiñchana □ 2-2□

sa śarīramahō viśvaḥ parityajya mayādhunā □
kutaśchit kauśalād ēva paramātmā vilōkyatē □ 2-3□

yathā na tōyatō bhinnāstaraṅgāḥ phēnabudbudāḥ □
ātmanō na tathā bhinnaḥ viśvamātmavinirgatam □ 2-4□

tantumātrō bhavēd ēva paṭō yadvad vichāritaḥ □
ātmatanmātramēvēdaḥ tadvad viśvaḥ vichāritam □ 2-5□

yathaivēkṣurasē klṛptā tēna vyāptaiva śarkarā □
tathā viśvaḥ mayi klṛptaḥ mayā vyāptaḥ nirantaram □ 2-6□

ātmājñānājagadbhāti ātmājñānāna bhāsatē □
rajjavajñānādahirbhāti tajjñānād bhāsatē na hi □ 2-7□

prakāśō mē nijaḥ rūpaḥ nātiriktō'smyahaḥ tataḥ □
yadā prakāśatē viśvaḥ tadāhaḥ bhāsa ēva hi □ 2-8□

ahō vikalpitaḥ viśvamājñānānmayi bhāsatē □
rūpyaḥ śuktau phaṇī rajjau vāri sūryakarē yathā □ 2-9□

mattō vinirgataḥ viśvaḥ mayyēva layamēśyati □
mṛdi kumbhō jalē vīchiḥ kanakē kaṭakaḥ yathā □ 2-10□

ahō ahaḥ namō mahyaḥ vināśō yasya nāsti mē □
brahmādistambaparyantaḥ jagannāśō'pi tiṣṭhataḥ □ 2-11□

ahō ahaḥ namō mahyamēkō'ham dēhavānapi □
kvachinna gantā nāgantā vyāpya viśvamavasthitaḥ □ 2-12□

ahō ahaṃ namō mahyaṃ dakṣō nāstīha matsamaḥ □
asaṃspr̥śya śarīreṇa yēna viśvaṃ chiraṃ dhṛtam □ 2-13□

ahō ahaṃ namō mahyaṃ yasya mē nāsti kiñchana □
athavā yasya mē sarvaṃ yad vānmanasagōcharam □ 2-14□

jñānaṃ jñēyaṃ tathā jñātā tritayaṃ nāsti vāstavam □
ajñānād bhāti yatrēdaṃ sō'hamasmi nirañjanaḥ □ 2-15□

dvaitamūlamahō duḥkhaṃ nānyattasyā'sti bhēṣajam □
dṛśyamētan mṛṣā sarvamēkō'haṃ chidrasōmalaḥ □ 2-16□

bōdhamātrō'hamajñānād upādhiḥ kalpitō mayā □
ēvaṃ vimṛśatō nityaṃ nirvikalpē sthitirmama □ 2-17□

na mē bandhō'sti mōkṣō vā bhrāntiḥ śāntā nirāśrayā □
ahō mayi sthitaṃ viśvaṃ vastutō na mayi sthitam □ 2-18□

saśarīramidaṃ viśvaṃ na kiñchiditi niśchitam □
śuddhachinmātra ātmā cha tatkasmin kalpanādhunā □ 2-19□

śarīraṃ svarganarakau bandhamōkṣau bhayaṃ tathā □
kalpanāmātramēvaitat kiṃ mē kāryaṃ chidātmanaḥ □ 2-20□

ahō janasaṃmūhē'pi na dvaitaṃ paśyatō mama □
araṇyamiva saṃvṛttaṃ kva ratiṃ karavāṇyaham □ 2-21□

nāhaṃ dēhō na mē dēhō jīvō nāhamahaṃ hi chit □
ayamēva hi mē bandha āsīdyā jīvitē spr̥hā □ 2-22□

ahō bhuvanakallōlairvichitraidrāk samutthitam □
mayyanantamahāmbhōdhau chittavātē samudyatē □ 2-23□

mayyanantamahāmbhōdhau chittavātē praśāmyati □
abhāgyājīvavaṇijō jagatpōtō vinaśvaraḥ □ 2-24□

mayyanantamahāmbhōdhāvāścharyaṃ jīvavīchayaḥ □
udyanti ghnanti khēlanti praviśanti svabhāvataḥ □ 2-25□